

Bruselj, 12. februar 2019
(OR. en)

5816/19

ECOFIN 71
UEM 23
SOC 50
EMPL 39
COMPET 78
ENV 85
EDUC 35
RECH 58
ENER 41
JAI 67

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 5814/19

Zadeva: Poročilo o fiskalni vzdržnosti za leto 2018
– sklepi Sveta ECOFIN

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o poročilu o fiskalni vzdržnosti za leto 2018, ki jih je Svet sprejel na 3671. seji 12. februarja 2019.

POROČILO O FISKALNI VZDRŽNOSTI ZA LETO 2018

– Sklepi Sveta ECOFIN –

Svet (ECOFIN):

1. POZDRAVLJA poročilo o fiskalni vzdržnosti za leto 2018, v katerem Komisija, črpajoč iz poročila o staranju prebivalstva za leto 2018, s posodobljenim in poglobljenim večrazsežnostnim pristopom ocenjuje fiskalno vzdržnost v Evropski uniji; PONAVALJA, da ima analiza fiskalne vzdržnosti, ki jo je pripravila Komisija, vključno z odkrivanjem nastajanja morebitnih fiskalnih tveganj v državah EU, različne funkcije in da služi kot podlaga za oblikovanje zahtev in priporočil zadevne politike v okviru evropskega semestra ter Pakta za stabilnost in rast;
2. POUDARJA, da so kratkoročno še vedno prisotne ranljivosti, pri čemer se ena od držav sooča s fiskalnimi tveganji. Vendar so visoke ali naraščajoče ravni dolga v nekaterih državah članicah še zmeraj znaten vir kratkoročne ranljivosti, ki bi ob spremembi percepcij na finančnih trgih lahko tudi na kratek rok povzročile fiskalna tveganja;
3. IZPOSTAVLJA, da naj bi bilo na srednji rok sedem držav EU izpostavljenih velikemu tveganju in da je za štiri druge to tveganje srednje veliko, takšno stanje, ki je v glavnem posledica povišanih ravni javnega dolga, pa v nekaterih primerih potencirajo še šibek fiskalni položaj, občutljivost na negativne pretrese in načrtovana javna poraba, povezana s staranjem prebivalstva;
4. UGOTAVLJA, da sta bila za podkrepitev zaključkov o fiskalni vzdržnosti na dolgi rok uporabljena analiza vzdržnosti dolga in kazalnik fiskalne vrzeli (S2); UGOTAVLJA, da naj bi bilo na dolgi rok v šestih državah EU tveganje za vzdržnost veliko in v 14 drugih srednje veliko, to pa predvsem zaradi načrtovanih rastočih stroškov staranja prebivalstva in v nekaterih primerih zaradi ranljivosti, povezanih s povišanimi ravnmi javnega dolga; SE ZAVEDA, da je vzdržnost javnih financ na dolgi rok izpostavljena znatnim izzivom, ki so posledica demografskih sprememb;

5. SE ZAVEDA, da utegnejo visoke ravni javnega dolga ovirati gospodarsko rast in okrniti sposobnost javnih financ, da v primeru upada gospodarske rasti zagotovijo proticiklično stabilizacijo, obenem bi lahko ustvarile negativne učinke prelivanja, kar zadeva pogoje financiranja in finančno stabilnost po državah članicah, zlasti tistih, katerih skupna valuta je evro;
6. IZPOSTAVLJA, da bi morali na izziv fiskalne vzdržnosti odgovoriti z ustrezno kombinacijo politik, ki bi bile usmerjene v zagotovitev makrofinančne stabilnosti in zdravih javnih financ, med drugim z reformo pokojninskih sistemov ter sistemov zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe, pa tudi z akumulacijo kapitala in reformami, ki bi povečale produktivnost, rast in zaposlenost, ob upoštevanju glavnih razlogov za specifične izzive, s katerimi se soočajo posamezne države članice; POUDARJA, da morali ugodne makroekonomske razmere, vključno z nizkimi obrestnimi merami, izkoristiti za obnovo fiskalnih blažilnikov, zlasti v državah članicah z visokim javnim dolgom; POUDARJA, da bi morale makroekonomske politike in strukturne reforme poleg tega prispevati k vzpostavitvi gospodarskega okolja, ki bi spodbujalo fiskalno konsolidacijo v državah, ki morajo zmanjšati javni dolg;
7. POUDARJA, da morajo države članice tudi v primeru, da bi analiza Komisije pokazala, da so v njih tveganja za fiskalno vzdržnost na srednji in dolgi rok majhna, zagotoviti vzdržen fiskalni položaj, v katerem bodo lahko kljubovale morebitnim pretresom v gospodarskem ciklu; ZNOVA POTRJUJE, da je spoštovanje fiskalnih pravil EU nujno za zagotovitev vzdržnih ravni dolga;

8. IZPOSTAVLJA, da zaradi demografskih izzivov celovite reforme zelo pozitivno vplivajo na dolgoročno fiskalno vzdržnost, kakor je razvidno iz poročila o staranju prebivalstva za leto 2018. ZNOVA POTRJUJE, da je treba še naprej ustrezno ukrepati na vseh področjih, ki so povezana s staranjem prebivalstva, pri tem pa upoštevati razmere v posameznih državah in izzive glede ustreznosti pokojnin ter se izogibati ukrepom, ki spodkopavajo že sprejete reforme za krepitev vzdržnosti; POUDARJA, da to terja hitro in celovito izvajanje priporočil za posamezne države, objavljenih v okviru evropskega semestra, in da še vedno velja, da morajo države članice, čeprav v različnem obsegu, sprejeti dodatne ukrepe za dvig dejanske upokojitvene starosti, med drugim tako, da spodbujajo daljšo in večjo udeleženo na trgu dela ter preprečujejo predčasni odhod s trga dela, in tako, da upokojitveno starost, potrebno prispevno obdobje ali pokojninske prejemke prilagodijo pričakovani življenjski dobi; poleg tega Svet ob sklicevanju na sklepe, ki jih je sprejel 8. novembra 2016¹, MENI, da je doseganje dvojnega cilja, tj. zagotavljanja fiskalne vzdržnosti in dostopa do kakovostnih storitev zdravstvenega varstva za vse z izboljšanjem učinkovitosti in uspešnosti sistemov zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe, še posebej pomembno;
9. države članice, zlasti tiste, za katere se je izkazalo, da je v njih tveganje za vzdržnost na srednji rok veliko, POZIVA, naj v svojih prihodnjih programih za stabilnost in konvergenčnih programih pozornost namenijo strategijam fiskalne in strukturne politike, usmerjenim v vzdržnost in rast; države članice in Komisijo obenem POZIVA, naj te ugotovitve v zvezi z vzdržnostjo upoštevajo v svojih analizah ter zahtevah in priporočilih zadevne politike v okviru evropskega semestra in – v zvezi s semestrom – Pakta za stabilnost in rast. Svet in Komisija bosta ob upoštevanju nacionalnih pristojnosti še naprej redno spremljala te strategije in premike v zvezi z vzdržnostjo javnih financ, med drugim tako, da bosta v svojo oceno vključila novosti glede makroekonomskih razmer, fiskalnih politik in strukturnih reform, zlasti na področju pokojninskih sistemov ter sistemov zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe;

¹ Sklepi Sveta o skupnem poročilu Odbora za ekonomsko politiko in Komisije o zdravstvenem varstvu in dolgotrajni oskrbi v EU, 8. november 2016.

10. Komisijo POZIVA, naj do začetka leta 2022 izvede svojo redno poglobljeno celovito oceno vzdržnosti javnih financ, med drugim naj dodatno izboljša metodologije za ocenjevanje vzdržnosti javnih financ in posodobljene napovedi glede izdatkov, povezanih s staranjem, uporabi v bodočem poročilu o staranju prebivalstva za leto 2021, vmes pa (prek publikacije „Debt Sustainability Monitor“) redno posodablja svojo oceno vzdržnosti. Odbor za ekonomsko politiko bi moral na podlagi te poglobljene celovite ocene poročati Svetu.
-